

COPD

(Chronic Obstructive Lung Disease)

DEFINITION OF COPD

- COPD is a common, preventable and treatable disease characterized by persistent respiratory symptoms and airflow limitation (**PERSISTENT OBSTRUCTION**)
- Due to airway and/or alveolar abnormalities, usually caused by significant exposure to noxious particles or gases.

Global Strategy for the Diagnosis, Management, and Prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease

2020 REPORT

CHRONIC BRONCHITIS

- Clinical and epidemiological term
- Defined as a persistent cough and sputum production for at least 3 months per year for 2 consecutive years
- **NO bronchial obstruction (compared to COPD)**
- Can proceed to COPD

EPIDEMIOLOGY - worldwide

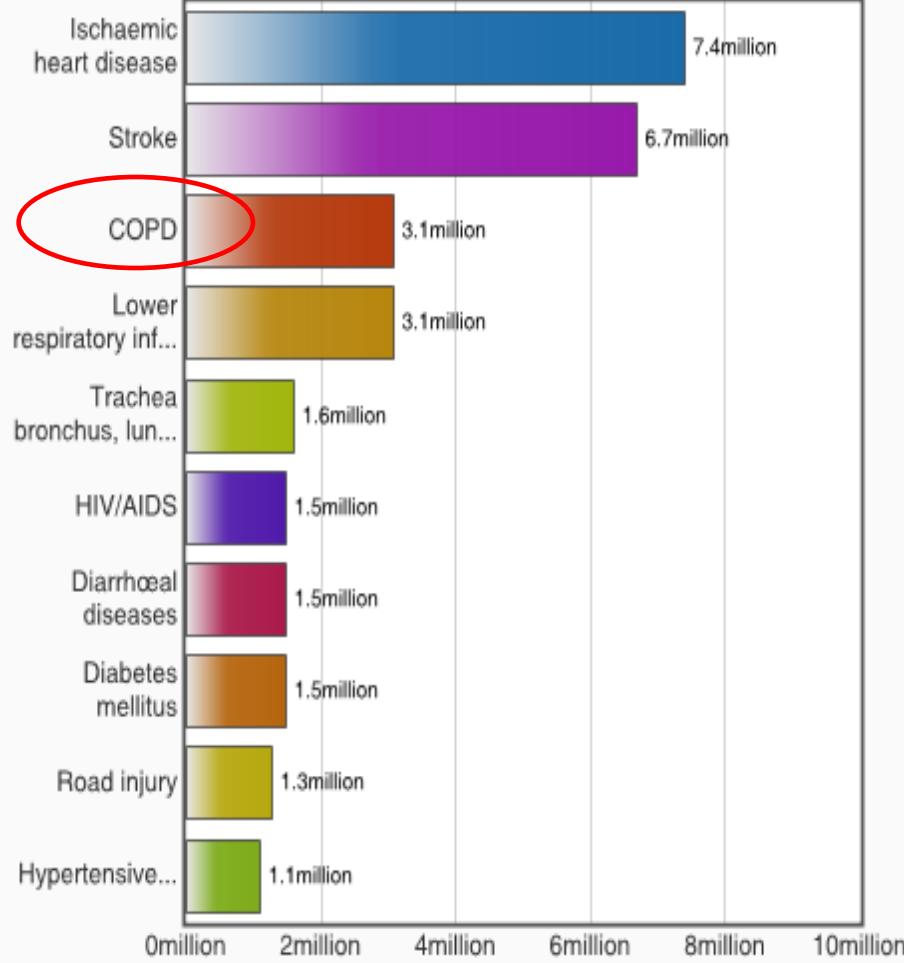
	1990		2010		% INCREASE IN COPD CASES
	Cases (millions)	Prevalence (%)	Cases (millions)	Prevalence (%)	
World	227.3	10.7 (7.3–14.0)	384.0	11.4 (10.5–12.3)	69.8%
AFRO	14.1	9.8 (8.9–10.7)	28.5	11.4 (10.5–12.3)	103.5%
AMRO	41.6	13.3 (12.9–13.7)	72.0	15.2 (14.9–15.5)	73.1%
EMRO	13.4	11.8 (10.1–13.5)	29.3	13.4 (11.8–15.1)	118.8%
EURO	54.2	11.8 (11.6–12.0)	66.4	13.7 (13.5–13.9)	22.5%
SEARO	44.5	7.9 (7.5–8.4)	75.1	9.7 (9.3–10.1)	68.8%
WPRO	59.5	9.2 (9.0–9.4)	112.7	11.1 (10.9–11.3)	89.4%
Urban	120.9	13.2 (10.0–16.4)	230.3	13.6 (11.2–16.9)	90.5%
Rural	106.3	8.8 (6.5–11.1)	153.7	9.7 (7.6–11.8)	44.6%

EPIDEMIOLOGY

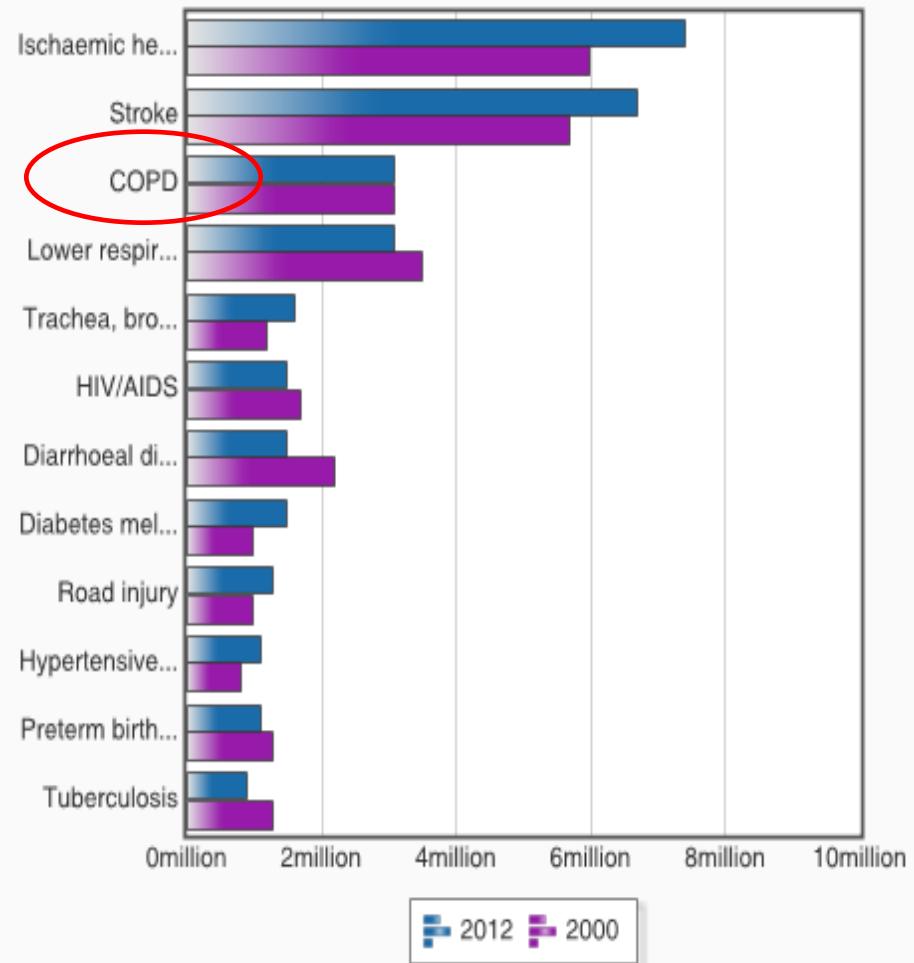
- **Global Burden Of Disease Study** (Mathers, 1990)
  - **1990** 6th most common cause of death
  - **2002** 5th most common cause of death
  - **2015 4th most common cause of death – 3.2 million patients died** (5% of worldwide deaths)
  - **2020 3rd most common cause of death**
- **90% of all COPD deaths** are in low and middle income countries

WHO 2012 – TOP 10 causes of death

The 10 leading causes of death in the world
2012

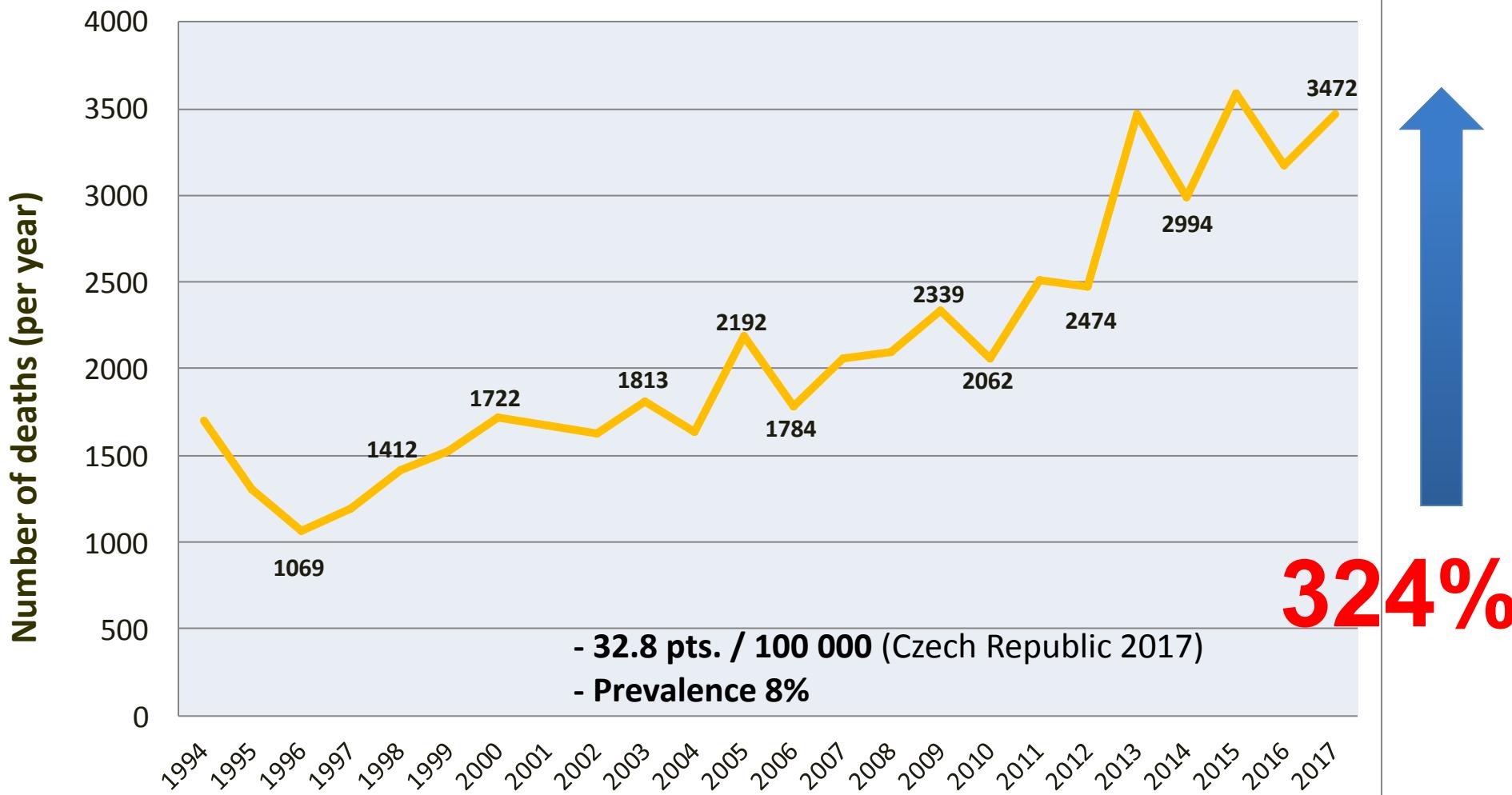

Comparison of leading causes of death over the past decade, 2000 and 2012

MORTALITY - Czech Republic

Mortality due to COPD in Czech republic 1994-2017 (source UZIS)

RISK FACTORS

Host factors	Exposure
Genetic factors (A1AT deficiency)	Smoking
Advanced age	Occupational exposure to dusts and chemicals
Bronchial hyperreactivity (bronchial asthma)	Exposure to fumes from burning fuel Air pollution
	Recurrent respiratory infections (respiratory illnesses in childhood)

PATOPHYSIOLOGY

- **Inflammnation** (macrophages + neutrophils -> EMPHYSEMA + MUCUS HYPERSECRETION + AIRWAY REMODELLING + OXIDATIVE STRESS)
- **Oxidative + carbonyl stress** (ROS, RNS -> airway + lung damage + extrapulmonary effects)
- **Protease-antiprotease imbalance** (in favour of protease -> proteolysis -> EMPHYSEMA + MUCUS HYPERSECRETION + AIRWAY REMODELLING)

PATOPHYSIOLOGY (2)

Pathologic changes in COPD occur in:

- **Large airways** (bronchial obstruction)
- **Small „peripheral“ airways** (bronchiolitis obliterans)
- **Lungs** (emphysema -> dynamic hyperinflation)
- **Pulmonary capillary bed** (hypoxic pulmonary vasoconstriction or/and destruction of the alveolar–capillary bed due to emphysema -> right-sided heart failure - „cor pulmonale“)
- **Systemic manifestation** (cachexy, osteoporosis...)

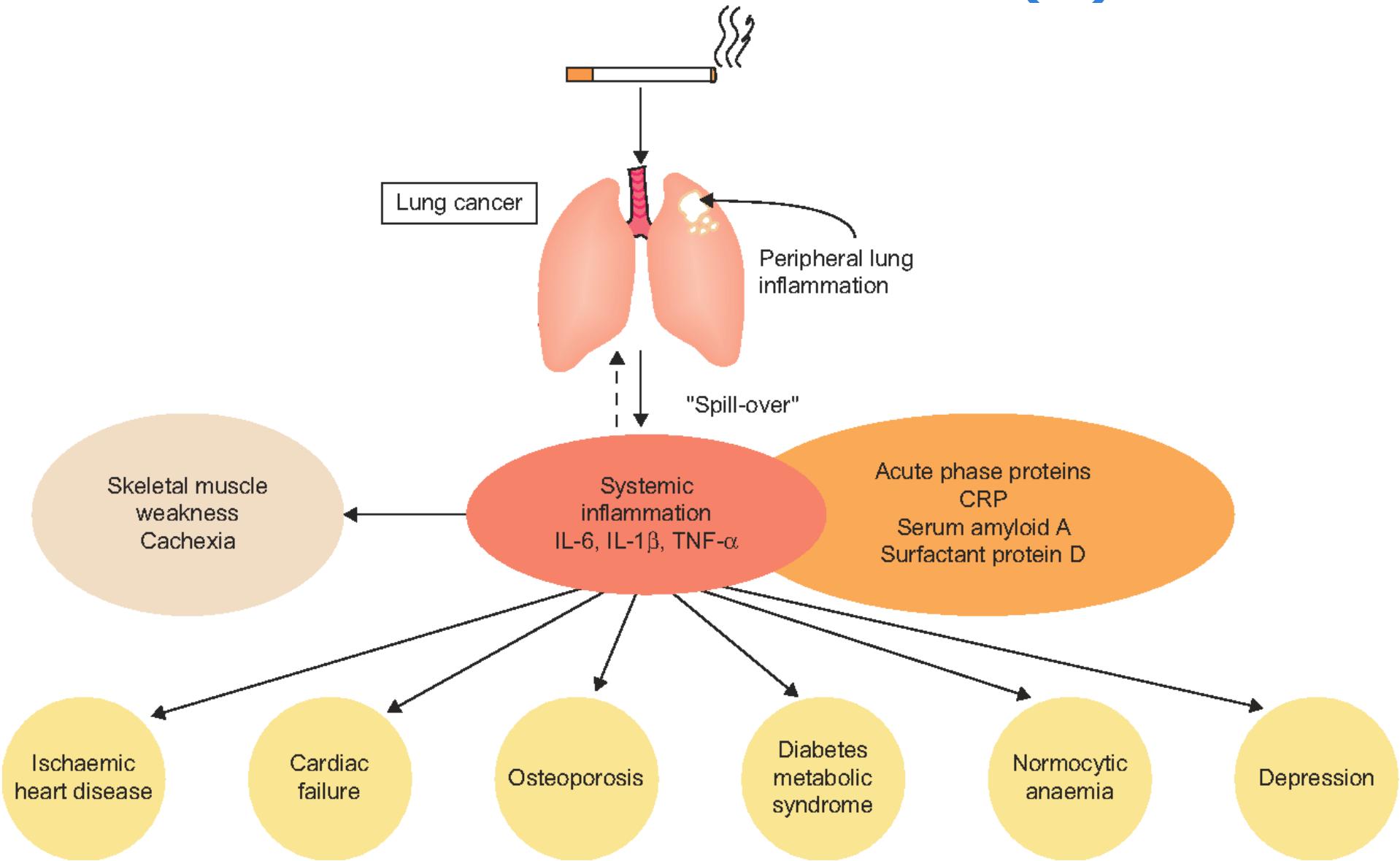
Normal bronchi

Bronchitis

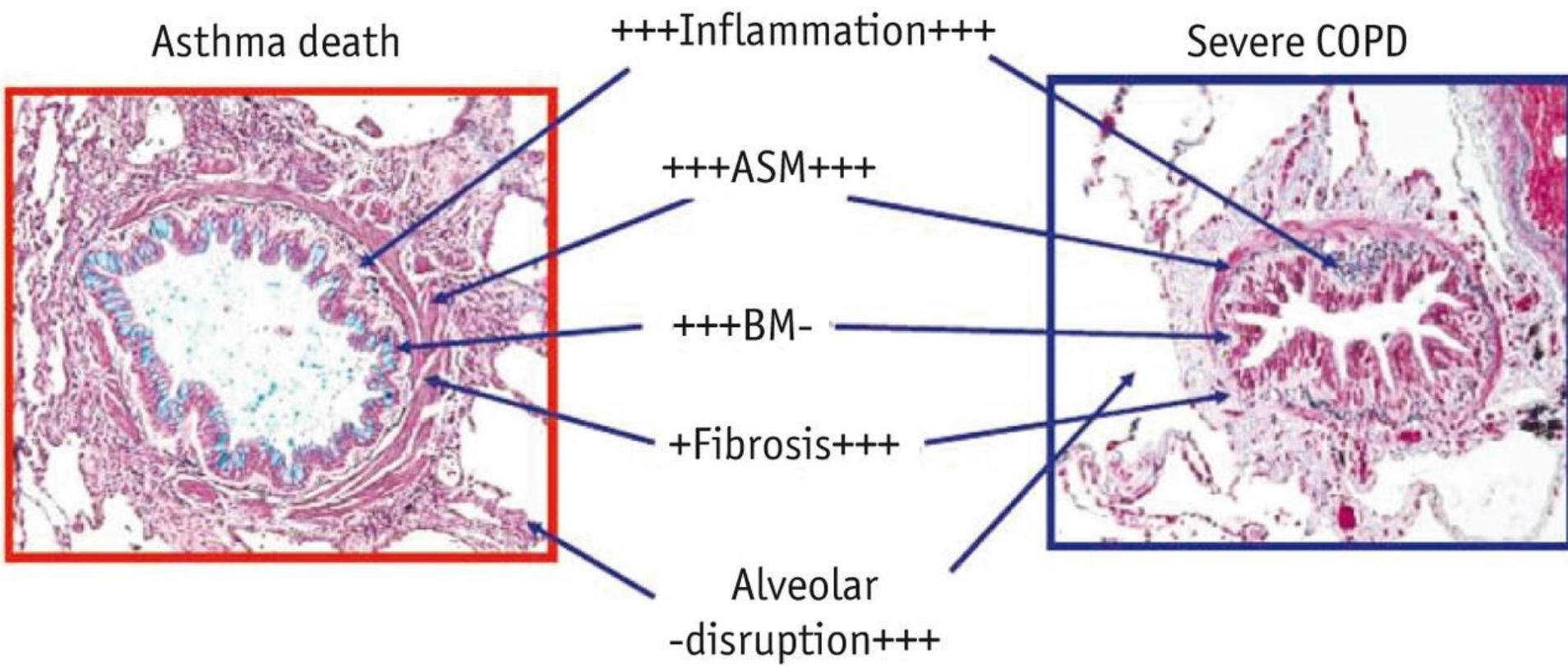
PATOPHYSIOLOGY (3)

PATOPHYSIOLOGY COPD vs BRONCHIAL ASTHMA

	CHOPN	Asthma bronchiale
Převažující buněčná infiltrace	Mnoho makrofágů Převažují neutrofily Převažují T _C buňky	Aktivace žírných buněk (IgE) Malé zvýšení makrofágů Převažují eosinofily Převažují Th ₂ buňky
Strukturní změny	Skvamózní metaplázie epitelu Hyperplázie žláz Hlenová metaplázie Destrukce parenchymu	Ztluštění bazální membrány Fragilní epitel s defekty Hyperplázie žláz Hlenová metaplázie
Odpověď na steroidy	Malá	Příznivá

HISTOPATHOLOGY OF COPD/ASTHMA

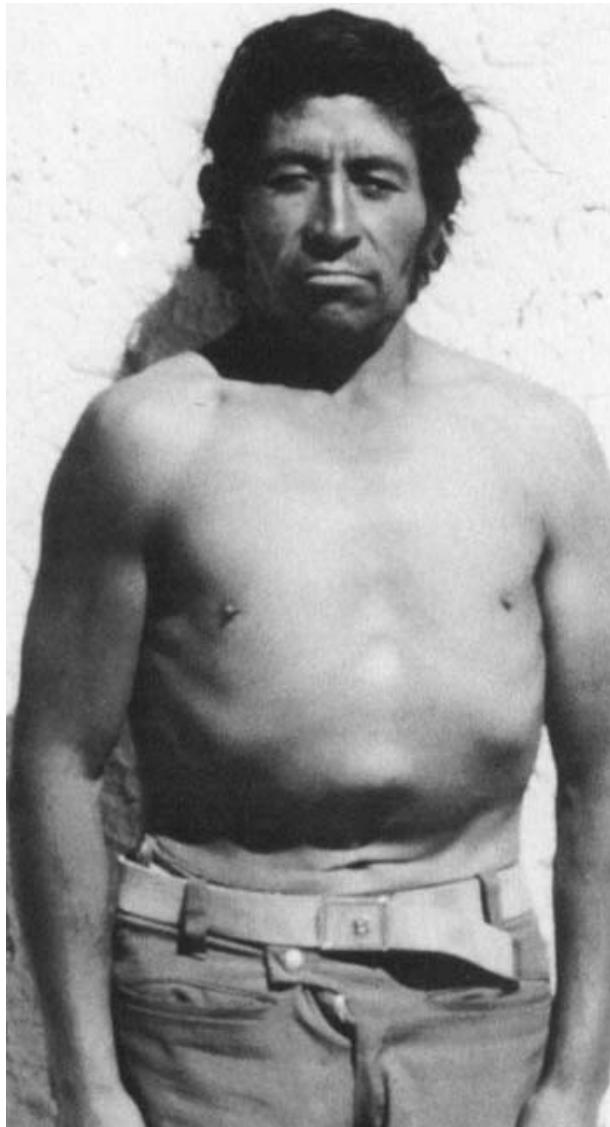
SYMPTOMS

- **Shortness of breath (dyspnea)**
  - persistent
  - worsened over time
  - worsened by exercise
  - worsened by respiratory infections
- **Chronic cough**
- **Chronic sputum production**

PHYSICAL EXAMINATION

- **Auscultation-** wheezes, „silent“ chest
- **Barrel chest** (due to lung emphysema)
- **Central cyanosis**
- **Cor pulmonale-** peripheral edema, neck vein distention, hepatomegaly

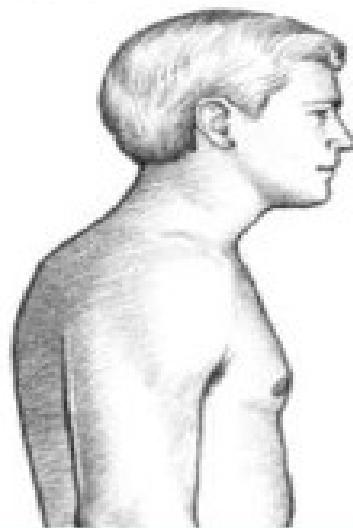
BARREL CHEST

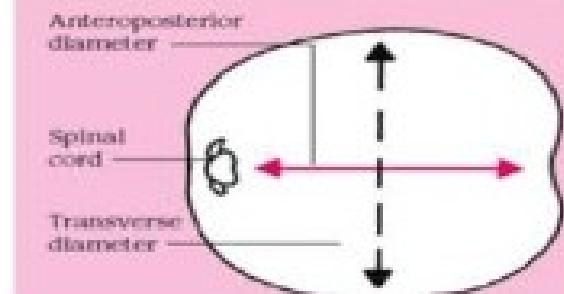
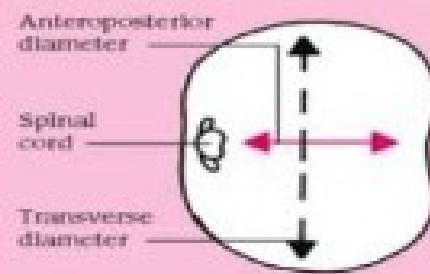
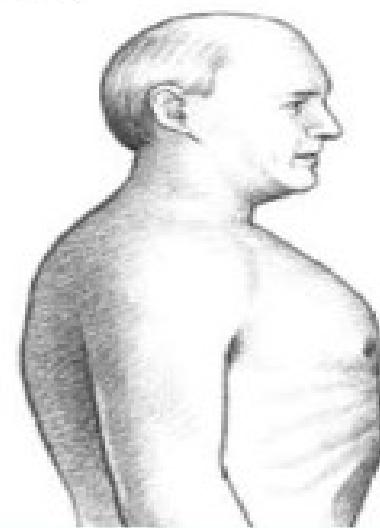
Recognizing barrel chest

In a normal adult chest, the ratio of anteroposterior to transverse (or lateral) diameter is 1:2. In patients with barrel chest, this ratio approaches 1:1 as the anteroposterior diameter enlarges.

NORMAL CHEST

BARREL CHEST

LUNG FUNCTION TESTING

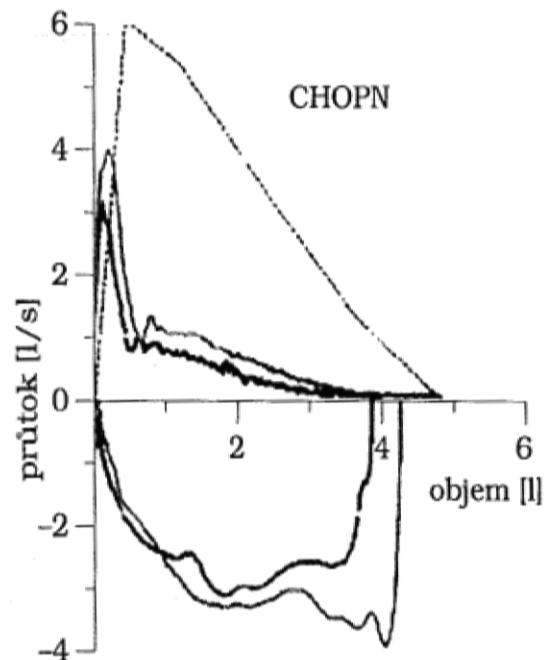
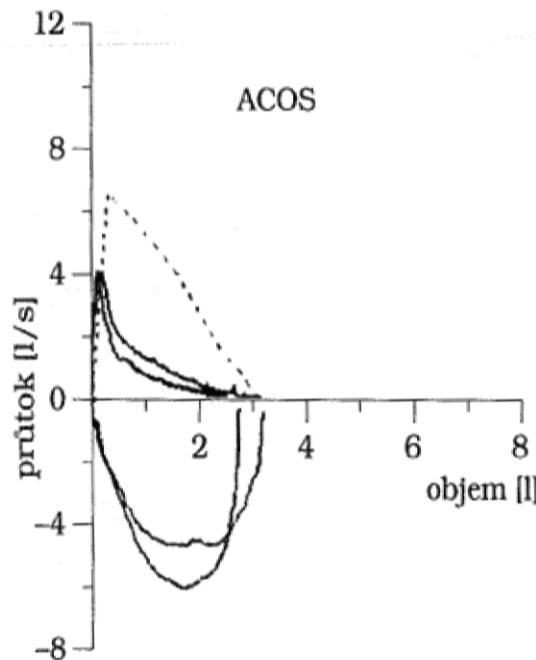
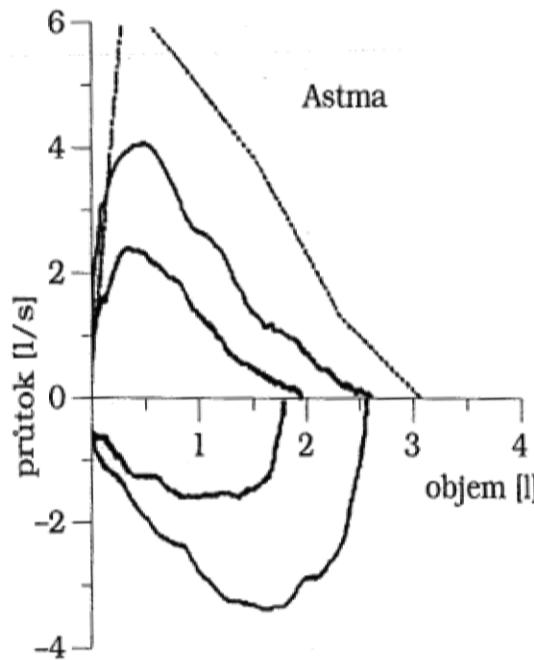
- **Spirometry** is needed for COPD diagnosis
  - NOT FULLY reversible obstruction
  - Bronchodilator test negative
  - Bronchoprovocation test negative
  - Fractional exhaled nitric oxide (FeNO) normal

DIF.DG.CHOPN a ASTHMA

	Astma	CHOPN
Počátek	Před 20. rokem věku	Po 40. roku věku
Obraz znaků	<ul style="list-style-type: none"> • Variabilita • Zhoršení v noci a časně ráno • Spouštěče: námaha, emoce, včetně smíchu, expozice prachu a alergenů 	<ul style="list-style-type: none"> • Perzistence bez ohledu na léčbu • Špatné nebo dobré dny, ale obvykle každodenní příznaky a námahová dušnost • Chronický kašel + expektorace předcházející dušnosti bez vztahu ke spouštěčům
Funkce plic	Průkaz variabilní obstrukce	Perzistující obstrukce ($FEV_1/FVC < 0,7$)
Funkce plic v bezpříznakovém období	Normální	Abnormální
Osobní + rodinná anamnéza	<ul style="list-style-type: none"> • Předchozí lékařsky potvrzená diagnóza astmatu • Diagnóza astmatu nebo alergických nemocí v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> • Předchozí lékařsky potvrzená diagnóza CHOPN, chronické bronchitidy nebo emfyzému • Závažná expozice rizikovým faktorům (kouření, pracovní prostředí)
Časový průběh	<ul style="list-style-type: none"> • Není progrese v čase, sezónní nebo roční variabilita příznaků • Spontánní zlepšení nebo bezprostřední zlepšení po bronchodilataciích, nebo zlepšení po IKS během týdnů 	<ul style="list-style-type: none"> • Progrese v čase • Po terapii RABA pouze limitovaná klinická odpověď
Skiagram hrudníku	Normální	Známky hyperinflace

DIF.DG.CHOPN a ASTHMA – reverzibilita/ireverzibilita

Obrázek 2: Spirometrická diferenciální diagnóza nejčetnějších nemocí s bronchiální obstrukcí – reálná klinická praxe v České republice

DIAGNOSIS of COPD

Symptoms

dyspnea

cough

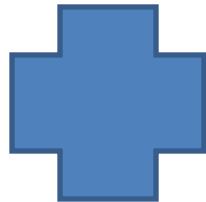
sputum

Exposure to risk factors

smoking

occupational hazards

frequent infections

Obstruction on spirometry

!!!

COPD classification according to spirometry ('GOLD 1-4')

I. mild	$\text{FEV1}/\text{VCmax} < 70\%$ $\text{FEV1} > 80\% \text{nh}$
II. moderate	$\text{FEV1}/\text{VCmax} < 70\%$ $\text{FEV1} 50-80\% \text{nh}$
III. severe	$\text{FEV1} + \text{FEV1}/\text{VCmax}$ $30-50\% \text{nh}$
IV. very severe	$\text{FEV1} + \text{FEV1}/\text{VCmax}$ $< 30\% \text{nh}$

- **VCmax = IVC, FVC or SVC** – whichever is the greatest
- Obstruction severity according to **FEV1** or **FEV1/Vcmax** – whichever is lower

FENOTYPY CHOPN – česká cesta

přítomnost produktivního kaše

(> 3 měsíce/rok, v posledních nejméně 2 letech)

celoživotní nepřítomnost produktivního kaše (suchý kašel může být přítomen), současně (dle HRCT a TLCO) známky plicního emfyzému

akcentovaná každodenní, expektorace, mladší věk, nekuřáci, prolongované infekce plic a DDC, hemoptýzy, HRCT známky bronchiektázií

hlavní kritéria:

- (a) výrazně pozitivní BDT (vzestup FEV1 > 15 % a > 400 ml)
- (b) pozitivní BKT,
- (c) ↑ FENO ($\geq 45\text{--}50 \text{ ppb}$) a/nebo ↑ eo ve sputu ($\geq 3\%$)
- (d) AB v anamnéze

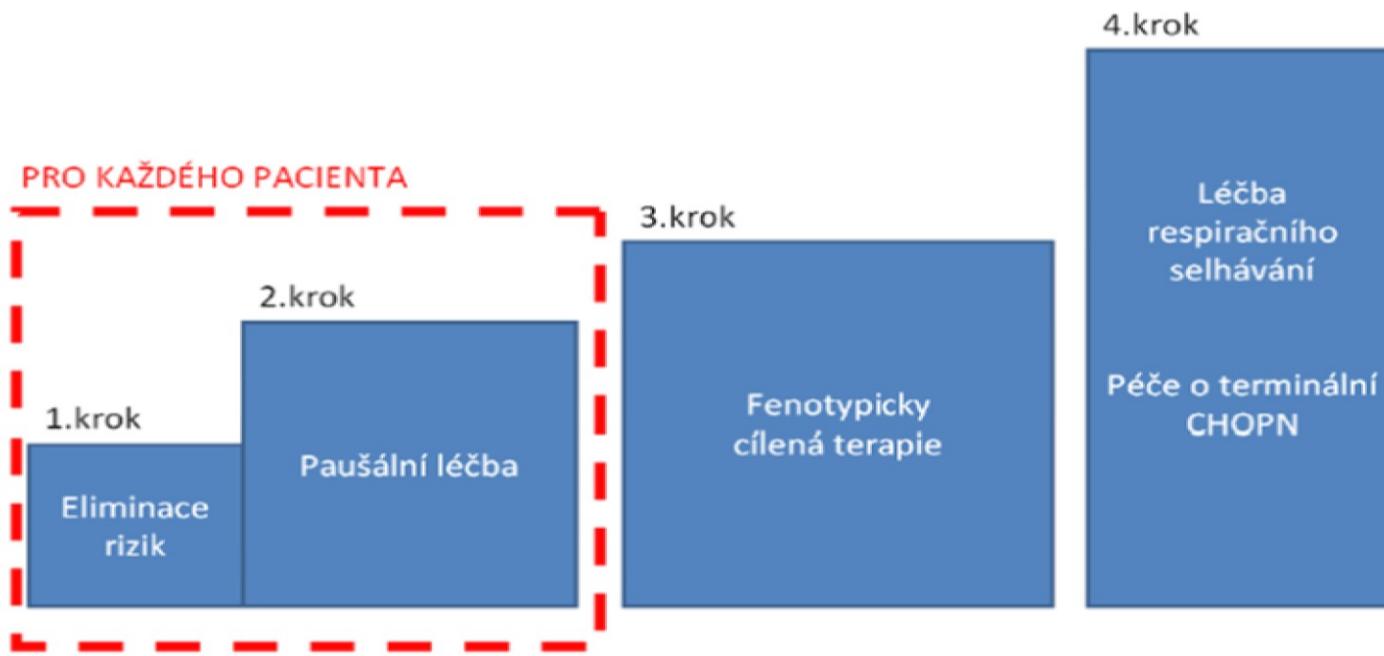
vedlejší kritéria:

- (a) pozitivní BDT (vzestup FEV1 > 12 % a > 200 ml)
- (b) celkové ↑ IgE
- (c) atopická anamnéza

přítomnost častých akutních exacerbací ($\geq 2/\text{rok}$) léčených ATB a/nebo systémovými kortikosteroidy

FFM $< 16 \text{ kg/m}^2$ (muži), FFM $< 15 \text{ kg/m}^2$ (ženy), případně BMI $< 21 \text{ kg/m}^2$ (nezávisle na pohlaví) – bez jiné zjevné příčiny

LÉČBA CHOPN

Obrázek 2 – Přístup k léčbě stabilní CHOPN – v případě nevyhraněného fenotypu a při nepřítomnosti respirační nedostatečnosti stačí první dva kroky léčebného schématu, pro pacienty s jasným klinickým fenotypem do léčby přidáváme i krok číslo tři (fenotypickou léčbu) a v případě přítomnosti hypoxémie/hyperkapnie případně progrese onemocnění do terminální fáze přidáváme i čtvrtý terapeutický krok.

LÉČBA CHOPN

			4. krok	
1. krok	2. krok	3. krok	DDOT	paliat. péče
↓ kouření ↓ pasivního kouření	LAMA, LABA, SAMA, SABA vakcinace, plicní rehabilitace, fyzická aktivita	léčba komorbidit edukace, trénink inhalací, dietetní změny	PDE4i mukoakt. léky, ATB, speciální fyzioter., nutrice	IKS/LABA LVRS, BVR, subst. AAT, další
↓ pracov. rizik ↓ domác. rizik			LuTx	Hi-NIV
Eliminace rizik	Paušální léčba	Cílená léčba	Léčba selhání	

* pro všechny symptomatické pacienty

FARMAKOLOGICKÁ LĚČBA

- **Anticholinergika (LAMA) + beta₂-mimetika (LABA)**
  - lék 1.volby (výjimka IKS u CHOPN/Asthma overlap)
  - preferováno **INHALAČNÍ** podání léků
  - preferovány **dlouhodobě (12-24hod) působící léky** (LAMA, LABA) nežli krátkodobě působící (SAMA, SABA)
  - kombinace LAMA + LABA s výhodou
    - u těžších forem CHOPN, symptomat.pacientů
  - **monoterapie IKS není doporučována**

FARMAKOLOGICKÁ LĚČBA

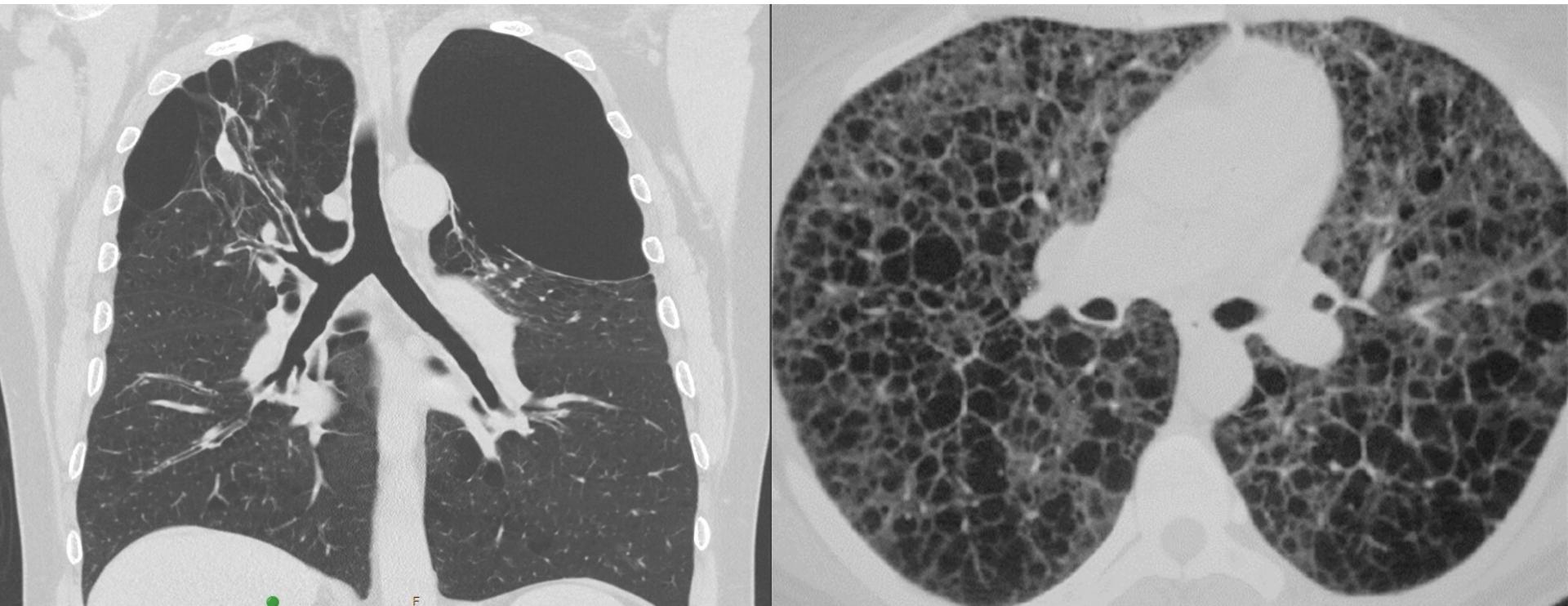
- **Inhalační kortikosteroidy**
  - překryv CHOPN+ ASTHMA, četné exacerbace
- **Inhibitory PDE-4 (ROFLUMILAST)**
  - fenotyp bronchitický + četné exacerbace
  - protizánětlivý účinek (ovlivnění Neu zánětu)
- **Substituce alfa-1-antitrypsinu**
  - fenotyp emfyzematicky s deficitem alfa-1-AT

FARMAKOLOGICKÁ LĚČBA

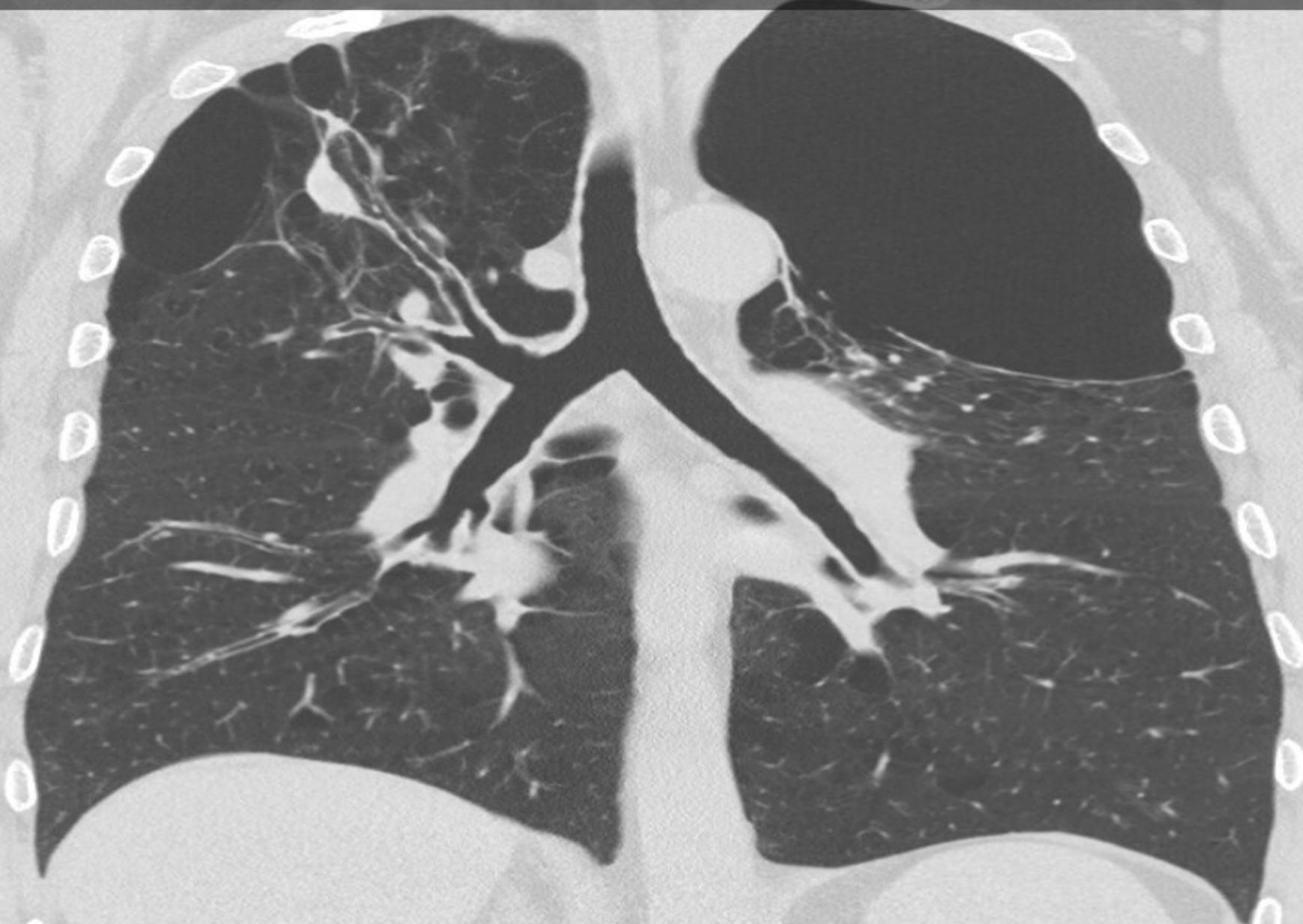
- **Moderní mukolytika (ERDOSTEIN a N-ACETYLCYSTEIN)**
  - fenotyp bronchitický, bronchiektazie + četné exacerb.
  - mukomodulační + antibakteriální + antioxidační účinky +
↑účinnosti ATB
- **Metylxantiny (TEOFYLIN)**
  - fenotyp emfyzematický, CHOPN/AB
  - malý BD účinek (+), stimulace dechového centra
- **Antileukotrieny (MONTELUKAST)**
  - fenotyp CHOPN/AB

CHIRURGICKÁ LÉČBA

- bulektomie, volumredukční operace

3. KROK – BSK volumredukce

LÉČBA TERMINÁLNÍ CHOPN

- DDOT
- Domácí neinvazivní ventilace - NIV (HI-NIV)
  - CHOPN + hyperkapnické respirační selhání (GOLD 4D)
  - CHOPN + OSAS
- Transplantace plic

LONG TERM OXYGEN THERAPY (LTOT)

- **Přítomnost chronické respirační insuficience**
  - hodnota pO₂ < 8.0 kPa
- **Nutný pozitivní kyslíkový test, event. 6-MWT**
- **Kontraindikace**
  - negativní kyslíkový test, 6-MWT
  - vzestup pCO₂ při kyslíkovém testu
  - kuřák, asociál

LTOT – OXYGEN TEST

Nález:

K Y S L Í K O V Ý   T E S T

=====

průtok O2 l/min á 30min	PaO2 (kPa)	PaCO2 (kPa)	pH
bez kyslíku	6.67	6.80	7.37
1	7.20	6.51	7.39
2	8.13	6.70	7.39
3	8.40	7.01	7.37

Závěr:

Kyslíkový test POZITIVNÍ. Při průtoku O2 2 l/min dochází ke zvýšení PaO2 o 1.46 kPa aniž došlo k závažné retenci CO2.

Kapalný O₂ / Koncentrátor O₂

